

CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ

Gmina Katowice leży na wododziale **Wisły i Odry**.

W dorzeczu rzek **Kłodnicy** i **Ślepiotki** (zlewnia Odry) leży zlewnia oczyszczalni „Panewniki” (łącznie 661 ha) która obejmuje dzielnice: Panewniki, Ligotę, Brynów, Ochojec i część Piotrowic.

Rzeka Kłodnica od oczyszczalni do ul. Kościuszki jest uregulowana, wymaga jedynie oczyszczenia i bieżącej konserwacji; jednak fragment rzeki w rejonie ul. Kruczej wymaga także zwiększenia światła przepływu poprzez regulację koryta. Potok Ślepiotka na całej długości płynie naturalnym nieuregulowanym korytem.

Wzdłuż obu rzek na odcinkach od źródeł aż do oczyszczalni poprowadzone są dwa zbiorcze kolektory sanitarne – kolektor „Kłodnicki” i kolektor „Ślepiotka”. Z uwagi na fakt, że obecny system kanalizacji na tym terenie nie jest uporządkowany, pewna część ścieków sanitarnych dostaje się do naturalnych odbiorników wód powierzchniowych. Kanalizacją deszczową i ogólnospławną po przelewach burzowych odprowadzane są wody opadowe.

Docelowo przyjęto w zlewni system kanalizacji rozdzielczej.

Na omawianym obszarze kanalizacja rozdzielcza występuje w 85% i jest związana z budownictwem powojennym, w większości jej początki sięgają lat 60. i 80 - tych ubiegłego stulecia.

W związku z pojawiającymi się awariami, system rozdzielczy został częściowo wymieszany, kanały sanitarne zostały przełączone do deszczówki i odwrotnie. Ponadto zostały wybudowane tylko kanały sanitarne, do których w późniejszym czasie z konieczności włączano także wody deszczowe.

System kanalizacji rozdzielczej stanowi trzon sieci kanalizacyjnej zlewni oczyszczalni „Panewniki”, przy czym występuje głównie na terenach powojennych osiedli mieszkaniowych. System ten charakteryzują gospodarkę ściekową osiedli: Wymysłów; Kokociniec i Zgrzebnioka. Z kolei w dzielnicach: Panewniki, Brynów, Ligota, Zadole, Piotrowice, Ochojec, sieci kanalizacji rozdzielczej przeważają w ogólnej liczbie kanałów.

Zarówno dosyć zaawansowany wiek, szkody górnicze oraz warunki geologiczne (kurzawka) jak i stan techniczny istniejących kanałów sanitarnych i deszczowych wskazuje na potrzebę przebudowy lub renowacji około 80% sieci.

Sieć kanalizacji ogólnospławnej występuje w częściach dzielnic ze starą zabudową. Są to głównie kanały najstarsze, budowane w latach 1929 – 1935 (Ligota; Brynów; Ochojec), bądź mające dzisiaj ponad 50 lat. Kanały te są już dawno zdekapitalizowane. Większość z nich znajduje się w złym stanie technicznym z powodu wieku i szkód górniczych i wskazuje to również na konieczność modernizacji.

W zlewni oczyszczalni „Panewniki” znajdują się także nowe kanały ogólnospławne, zrealizowane w latach 1994 – 2004 i będące w dobrym stanie technicznym. Są to kanały zlokalizowane w rejonie ulic Kłodnickiej, Brynowskiej, Rolnej i Północnej. Na większości

kanałów ogólnospławnych w zlewni zlokalizowane są przelewy burzowe lub studzienki rozdzielcze, kierujące nadmiar wód deszczowych do odbiorników, które stanowią: rzeka Kłodnica i potok Ślepiotka. Istniejące przelewy burzowe w większości nie spełniają warunków normowych, dlatego też należy je w przyszłości przebudować lub wyregulować, dostosowując do wymaganych parametrów normowych.

W wyniku przeprowadzonych analiz sieci proponuje się przebudowę kanalizacji ogólnospławnej na system rozdzielczy. Ponadto zakłada się likwidację przelewów burzowych istniejących na kanałach przewidzianych do przebudowy na sieć rozdzielczą.

Oczyszczalnia ścieków komunalnych dla zlewni Panewniki jest zlokalizowana przy ul. Panewnickiej 330c w Rudzie Śląskiej na powierzchni 7,25 ha. Jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną, której układ technologiczny dostosowany został do usuwania związków biogenych (azotu i fosforu). Aktualnie na oczyszczalnię dopływają wszystkie ścieki powstające na terenie zlewni w ilości $Q_{sr} \sim 17\ 000\ m^3/d$, $Q_{max} = 31\ 345\ m^3/d$ (dane za 2006r.).

STOPIEŃ SKANALIZOWANIA GMINY

89,4 %

LICZBA MIESZKAŃCÓW PODŁĄCZONYCH DO SIECI ZBIORCZYCH

Okolo 51 200 osób (tylko obszar zlewni Kłodnicy, dane na 2006 r.).

LICZBA MIESZKAŃCÓW PODŁĄCZONYCH DO OCZYSZCZALNI

45 200 osób (tylko obszar zlewni Kłodnicy, dane na 2006 r.).

ISTNIEJĄCE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Oczyszczalnia Ścieków „PANEWNIKI” (Ruda Śląska, ul. Panewnicka 330c)

uruchomiona:	brak danych
typ:	mechaniczno – biologiczna
przepustowość:	brak danych
stopień wykorzystania:	brak danych
odbiornik oczyszczonych ścieków:	Kłodnica

ROZWIĄZANIA GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ NA TERENACH NIE PODŁĄCZONYCH DO SIECI

Na terenach niepodłączonych do systemu kanalizacji odbierającej ścieki do oczyszczalni w Panewnikach (łącznie 6 000 osób) budynki wyposażone są w zbiorniki bezodpływowe,

opróżniane cyklicznie przez odpowiednie firmy działające na podstawie wymaganych zezwoleń.

INWESTYCJE ZREALIZOWANE

Informacje dotyczące zrealizowanych inwestycji zawarte zostały w załączniku 1 [„Zestawienie dot. realizacji zadań inwestycyjnych w zakresie inwestycji kanalizacyjnych w zlewni rz. Kłodnicy w 2006 roku”](#).

INWESTYCJE W TRAKCIE REALIZACJI

Aktualnie w toku jest faza projektowa **"Modernizacji oczyszczalni ścieków w Panewnikach"**. Przedsięwzięcie to obejmuje:

- a) modernizację istniejących obiektów: hali krat, komory osadu czynnego, stacji dmuchaw;
- b) budowę nowych obiektów: budynku separatorów piasku, budynków mechanicznych zagęszczaczy osadu;
- c) uruchomienie drugiej komory osadu czynnego.

Celem przebudowy obecnie działającej oczyszczalni jest eliminacja uciążliwych dla otoczenia odorów wydostających się z instalacji, powstających wskutek niedostatecznego ustabilizowania osadów oraz dostosowanie do aktualnych wymogów prawa składu odpadów takich jak: piasek z piaskowników, skratki i komunalne osady ściekowe. Zrealizowanie przedsięwzięcia pozwoli również na podniesienie efektywności oczyszczania ścieków. Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków „Panewniki” polegać będzie na wykonaniu wglębnego napowietrzania dla drugiej komory wraz z renowacją istniejącej komory osadu czynnego, zainstalowanie mechanicznego zagęszczacza osadu, zabudowa biofiltrów na przewodach wywiewnych z budynku krat, pompowni i budynku odwadniania osadów, montaż zasuw na kanałach dopływowych oraz dobudowa separatora piasku.

Toczy się postępowanie przetargowe, którego celem jest wyłonienie biura projektowego docelowo zaprojektowanie sieci kanałów dla zlewni oczyszczalni "Panewniki". Projekt będzie dotyczył fazy I-wszej Masterplanu, tj. budowy nowej sieci dla obszarów nieskanalizowanych oraz modernizację kanałów istniejących będących w bardzo złym stanie technicznym powodującym silne zanieczyszczenia środowiska.

Budowa nowych systemów kanalizacji oraz modernizacja już istniejących sieci w zlewni, jak również sama modernizacja oczyszczalni "Panewniki" stanowi integralną część przyjętego dla miasta projektu **"Uporządkowania gospodarki ściekowej w mieście Katowice - etap II Masterplan"**. Całość prac przebiega zgodnie z przyjętym harmonogramem.

INWESTYCJE PLANOWANE

Projekt Masterplan planuje się realizować w dwóch fazach:

Faza I polegać będzie na uporządkowaniu gospodarki ściekowej we wszystkich pięciu zlewniach poprzez budowę nowych sieci kanalizacyjnych sanitarnych i deszczowych na terenach istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej oraz modernizację niedrożnych odcinków istniejących kolektorów. W fazie tej planowana jest modernizacja i rozbudowa m.in. istniejących miejskiej oczyszczalni "Panewniki".

Faza II polegać będzie na przebudowie istniejących kolektorów we wszystkich zlewniach, których stan techniczny jest zły lub średnice są zbyt małe w stosunku do aktualnych potrzeb, a które nie są obecnie własnością miasta, ale mają charakter komunalny.

planowane działania dla zlewni Panewniki		termin rozpoczęcia i zakończenia realizacji	szacunkowy łączny koszt inwestycji w zaokrągleniu	źródła finansowania
FAZA I	modernizacja oczyszczalni "Panewniki" 18 800 m ³ /d.	01.06.2009 - 31.12.2010	45 000 000,00 PLN	Fundusz Spójności UE
	budowa nowej kanalizacji i modernizacja częściowa istniejącej w zlewni oczyszczalni "Panewniki" 95 km	01.06.2009 - 31.12.2011	160 000 000,00 PLN	Fundusz Spójności UE
FAZA II	modernizacja kanalizacji w zlewni oczyszczalni "Panewniki" 111 km	01.04.2011 - 30.06.2014	160 000 000,00 PLN	Fundusz Spójności UE